

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanih, in sicer: vsakotek in petek, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 5. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s tako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1.50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vsa leto gld. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, ki ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo upravništvu.

Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo, ne upravništvo.

Oglasi in poslanice se računajo po pet- in vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovaško knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 8 pol ter stane vsesletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet- in vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Veleposestniki! Tovariši!

Dne 3. januarja bomo volili svojega zastopnika v deželni zbor na mesto odstopivšega g. Alfreda grofa Coroninija.

Poseben odbor iz naše srede, namreč gg. župan Oskar Gabršček v Tolminu, Anton Jakončič v Gorici, župan Anton pl. Reya v Kozani, Franc Toroš-Kurtin v Medani in župan Franc Zavadlav-Nanut v Št. Andrežu so nas povabili na volilni shod s proglasom, v katerem so rekli med drugim:

»Naš domači razpor je došel z odstopom grofa Coroninija in tega, kar je sledilo, do vrhunca — in rešitev iz zamotnega položaja je mogoča le s samostojnim nastopom največjih davkoplačevalcev v deželi. Mi veleposestniki stopimo sami na noge, da si izvolimo zastopnika s protestom proti zdvijanemu položaju, ki se je vtihotal v našo deželo.»

Vsled volitev v okrajni šolski svet smo počakali vsi skupaj na shod, kateri je sklical državni poslanec g. dr. Anton Gregorčič, ker svoje stvari smo bili gotovi, kajti skoro vse veleposestnike prešinja danes ena in ista misel.

Odločiti se nam je bilo med dvema resnima kandidatom za to priliko pač le za enega; ker pa je g. Anton Jakončič sam toplo podpiral kandidato

g. **Oskarja Gabrščeka**, župana itd. v Tolminu,

smo se naposled soglasno izrekli zanj in se zavezali, združiti na njegovo ime glasove vseh naših veleposestnikov. Gospod kandidat je na shodu jasno povedal, da sprejema mandat le iz naših rok, kar je pač edino pravilno, da je torej odgovoren le nam samim in svojemu slovenskemu poštenju za vse svoje delovanje v deželnem zboru. Odlično ime g. kandidata nam je porok, da bo v polni meri vreden našega zaupanja in da bo imel vedno pred očmi koristi največjih davkoplačevalcev v deželi!

Obračamo se torej do vseh gg. tovarišev v veleposestvu, ki niso bili navzoči

na shodu, da pridejo 3. januarja polnoštevilno na volišče in oddajo svoje glasove g. Oskarju Gabrščeku.

Kdor ne bi mogel priti, naj izroči pooblastilo z izkaznico vred kakemu enako mislečemu tovarišu. Iz prijaznosti sprejema pooblastila tudi uredništvo „Soče“, ki poskrbi, da pridejo v prave roke.

Tovariši! S tem samostojnim nastopom smo dokazali svojo političsko zrelost in dali od sebe glas, kateri z vso pravico pričakuje slovenska javnost od nas. Govorili smo danes jasno in glasno, kakó mislimo, isto pokazimo tudi 3. januarja! Na svidanje polnoštevilno na volišču!

V Gorici, 21. dec. 1899.

Odbor veleposestnikov.

BODI JASNO!

(V odgovor „Prim. Listu“).

III.

Tretja „stranka“, ako jo sploh smemo takó imenovati, so — „Goričani“. Kakó smo dobili goriski Slovenci to novo stranko? Kakošna je v svojem jedru? Ali sme upati na daljši obstanek?!

Prvi viden pojav sistematiški nadržanega razdora se je pokazal na občnem zboru „Goriške ljudske posojilnice“, katero so hoteli razdirači dobiti popolnoma v svoje pest, ker je „važna postojanka“, da bi jo zlorabili v svoje strankarske namene, kakor zlorabijo „Sol. Dom“. Toda že prvi naskok se jim ni posrečil! Da sem se posebno jaz potegnil za dr. Tuma in zakaj sem to storil, je čitateljem „Soče“ znano. Isto takó je znano, kakó sistematično so vodili boj proti dr. Tumi. Sledila sta občna zborna „Sloge“, na katera so se pripravljali več mesecev jako previdno in zahrbtno; gotovi svoje stvari so nam zamašili usta na zborih in z golim nasilstvom dosegli odbor po svoji volji. Sledilo je skandalozno izključenje dr. Tuma iz društva; hoteli so izključiti tudi dr. Trillerja. Ta čin ostane za vselej skandalozen madež v zgodovini naše domače politike. — Dr. Gregorčič je kupil tiskarno, in radi nje je moral misliti na svoj list. Ker

je glasovalo na občnem zboru „Sloge“ 25. maja le 17 članov za novo glasilo, je bilo treba to glasovanje falsifikovati, ali so mogli zlorabiti tudi „Slogino“ ime. Za svoje načrte so pridobili grca Coroninija. (Kakó? — o tem bi lahko veliko povedal! Ni še sile!)

Z novim listom je bil razdor javno proglašen na vsej erbi. Očividno je bil namen takoj od začetka, da hočejo materialno in moralno uničiti „Sočo“, mene in dr. Tuma! Kakó dosledno so šli za tem plemenitim namenom, to je pač znano vsakomur, kdor ne bo bil slep in gluha. — Dovolj o razdoru!

Kdo vse pa so ti „Goričani“? Oglejmo si jih!

Od „Soče“ sta se ločila dr. Gregorčič in Coronini s svojimi „narodnimi troti“; za seboj sta vlekla znane življe, ki v našem narodnem delovanju niso nikdar nič ali le malo steli, pa so dobili zdaj nakrat veliko čast narodovih delavcev in celó „voditeljev“. Vzroki so različni! Ne bom jih označeval podrobneje, ker bi preveč globoko drezal v rane našega pokvarjenega narodnega individualizma in kazal tujemu svetu: kakó nizkolno malenkostni smo včasih mi Slovenci! Na kratko pa se dajo združiti ti vzroki v: osebnostno nasprotje proti dr. Tumi in v manjšem delu proti meni! Tekom let sva se prav midva, delavna na raznih poljih, morala „zameriti“ marksizmu, ker mu iz visjih ozirov, z nepristranskega stališča ni bilo mogoče vstreti v tej ali oni želji in željici.... Skoraj o vsakem bolj znanem zagrizenem „Goričanu“ bi mogel podati drastiško prigodbico.... In takó vidimo v „Goričanskem“ krogu razupile „liberalce“, kakoršni mi „Sočani“ nismo nikdar bili in ne bomo, ker bolje pojмимо definicijo pravega liberalizma; tam vidimo možé, ki res ne vernejo ne v Boga ne v hudica itd.... In v njihovem krogu vidimo tudi vso stranko „Prim. Lista“, ene bolj druge manj vroce sodelavce za enim in istim smotrom: boj proti nam „Sočanom“!

In takó smo videli že nad pol leta v najglinjivejši slogi združene resnično klerikalne čete s hudo liberalnimi možaki; svoje podpise so dajali drug poleg dru-

gega v iste svrhe; socijalni demokrat Medvešček je sedel v uredništvu, katero je nadzoroval klerikalec par excellence kapelan Dermastia; „Gorica“ in „Prim. List“ sta bila bratec in sestra; njihji zaroki so kumovali „Slov. List“, „Slovenec“ in krščansko-socijalni „Glasnik“.... Vse te je navrševal pri delu jeden in isti smoter: uničenje „Sočanov“, pred vsem moralno in gmotno uničenje Gabrščeka in Tume....

Klerikalec so zvito računali! Oni dobro vedó, kje imajo nevarne nasprotnike! Ali vendar so se zaračunali v domisljiji o svoji mogočnosti in v odporu od strani dr. Tume, Gabrščeka in — velike vojske njihji somišljenikov! Naš odpor proti „Goričanski“ korupciji je bil takó dostojen, ob enem odločen in — kar je glavno! — jasen po težnjah in namelih, da je danes takorekoč že dognana popolna zmaga „Sočine“ stranke...., pa naj se „Goričani“ še takó širokoustijo....

Iz tega, kar sem povedal, bo jasno tudi nepoznavalcu naših razmer in oseb, zakaj se „Gorica“ takó klaverno ogiblje vseh količkaj koeljihivih in načelnih vprašanj! Naj je prišlo na površje dnevne politike katerokoli vprašanje, vselej se je izmuznila takó, da sta bila za silo lahko zadovoljna „Slovenec“ in „Slov. Narod“, klerikalec in liberalci! Ni se smela zameriti ne enim ne drugim slučajnim zaveznikom.... Zató ni najti nič pozitivnega v vseh štev. „Gorice“ od petetka do danes, pač cel kaos zmedenih in v slovenskem časninarstvu doslej neznanih osebnostnih pobojev po znanem geslu „Calumniare audacter!“

Na polju negacije in osebnostnega boja proti „Sočanom“ so se torej srečno našli najrazličnejši življi, ki drugate sodijo skupaj kakor ogenj in voda. Toda tudi hrabrosti in iznajdljivosti v takem boju mora biti konec, morali bodo prestopiti na polje — pozitivnosti. In tu je tudi konec „Goričanske“ glorijske, ako stranka „Pr. Lista“ ni le četa komedijantov, marveč to, kar se sicer takó rada kaže....

Članek „Brez načela — brez namena“ v „Prim. Listu“ bi moral biti torej čisto naravna posledica označene nenpravne zveze pod „Goričanskim“ praporom.

Toskani, da bi krivega cesarja od dveh strani zajeli. Ta misel je navdajala Milance z vedno večjim upanjem in srčnostjo.

Minil je jeden dan, minila sta dva, trije, in iz Monze je došla vest, da je Bavar prišel tja, a da so mu zaprli vrata. Straže so pazile noč in dan, razpošiljali so ogleduhe in četice na razne strani. Delalo se je neprenehoma in na vsó moč, da bi dokončali stroje in utrdbe. Že so pravili: »Danes pridejo; ne, jutri bodo tu — in dne jedenindvajsetega majnika so se res prikazale tam v daljavi cesarske zastave ter nepregledna množica pešcev, konjikov in vozov.

Tačas je bil Milan obkrožen z rovom, kateri je bil izkopan čez poldrugo sto let poprej, namreč ko se je utrjevalo mesto proti Frideriku Ruđečbradcu. Dolgo časa potem, ko so se vršile dogodbe, o katerih govorimo, je bila v ravno isti rov napeljana plovna voda, ter rov imenovan Navi gli o (t. j. plovni prekop). Kjer so dandanes mostovi, so bila tedaj, namreč 1329. leta, glavna in majša mestna vrata.

(Dalje pride).

— 85 —

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

✱

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

Uboga žena je med svojim delom vedno mislila na svoje gore; nikoli ni mogla pozabiti sinjega površja prostranega jezera in srebrne proge potoka, vijočega se med skalovjem, kateri je bila vajena gledati z okna. Vsako jutro, kadar se je zbudila, je mislila, da je v svoji bajtici, ter da vidi tiste rujave stene, na sredi mizo, na tleh vesla, stolice, postelje.... in z vsemi tistimi dragimi a vendar žalostnimi spomini je vedno vstajal še jeden dražji in žalostnejši mimo vseh, o j prežalosten za materino srce! Vendar sedaj ni morala prestajati več tiste ostre bolečine prvih dni. Čas in zaupanje v Boga sta jela počasi celiti njeno rano. Ker je revica vsaj pri svojem možu bila mej tem, ko se je prej na skrivnem bala, da se bo morala ločiti od njega — ker mu je mogla z

lastnimi rokami stroči, kakor je bila vajena, in je videla, da more kaj koristiti tudi svojia vaščanom — ker je bila prepričana, da takó po svoji moči tudi ona pripomore kaj k obrambi svoje domovine in svoje vere, — je občutila neki mir, popolnoma nov po strašnem dnevu svoje nesreče. Zdelo se ji je tudi, kakor da bi iz istega napora ter iz utrujenosti njenih udov izviral za njo neka nenavadna tolažba, neka tiha tužnost, ki ni bila brez vse sladkosti. Če je molila, je bila njena molitev bolj zaupljiva. Če je jokala, ni bil njen jok takó pust kot poprej; solze so ji tekale obilno in mirno, in dozdevalo se ji je, da ji lajšajo srčne težave ter jo okrepujejo vso.

Dobra starka je bila kmalu v tesni prijaznosti s člani sokolarjeve družine. Marijana, Ambrož, Lupu in Lauretta so jo ljubili in postopali ž njo kakor s sorodnico. In ona, pripravljaje neprenehoma, popravlja je in vrerevaje po hiši, kar je bilo treba, je govorila vedno o svojih gorah in o svojem jezeru.

Le z Bernardom se ni mogla porazumeti. Prismojenec ni bil čisto nič odnehal od svoje trme, s katero je zagovarjal Bavarja in protipapeža. Iz hiše se sicer ni upal stopiti, če ni hotel priti v

nevarnost, da bi mu razbili glavo vsled naukov, kateri niso bili več v navadi; a v družini je vedno godrnjal, rogovillil, nadlegoval sedaj tega sedaj unega, in tudi Marti ni prizanašal bolj nego drugim, kadar je imel zagrizene razprave o svojem razkolništvu.

Med tem so jele prihajati vesti, da se bliža Bavarjeva vojska. Cenili so jo na dva, tri, celó na štiri tisoče konjikov, in še mnogo večje število pehote. Cane della Scala mu je poslal štiristo vojakov na pomoč. Mnogi gospodje gibeinske stranke iz raznih lombardskih mest, celó mnoge izmed najmočnejših milanskih rodbin so bile razvile svoj prapor, in so hitele s svojimi podložniki cesarju pomagat. Njegova moč je bila strahovita, priprava za napad velikanske.

Tisti čas je prišel iz Luce Pelagrua, in ko se je na skrivnem pomenil z Lodrisiem, je stekel preskrbljevat grad Rosate. Kmalu na to je došel neki sel z listi za namestnika, in tedaj se je razširila vest, da je mesto Lucca in njegova okolica v Markovi oblasti. Ni mogoče dopovedati, kakó so se tega veselili v Milanu. Trdno so mislili, da je tisti znameniti dogodek posledica kake zvižaje, zasnovane že davno z Velfi v

Stranki „Prim. Lista“ ne more biti edino le namen, da se v pisani družbi marno lasi z močno „Sotansko“ stranko, marveč iskati mora pozitivnih uspehov z delom! In s tem je „Goričanske“ stranke konec, kajti klerikalni življenjski vsi tesneje oklenejo „Prim. Lista“....., kar se ostane: ni vredno ozirati! Na strani „Prim. Lista“ je vsaj nekaj agilnih delavcev, bojujejo se po večini tudi z bolj postenim orožjem: z njimi bo treba računati in resno bojevati se.... Uverjen sem, da v naši deželi niti ona ne bo žela pšenice! Pač pa sem uverjen, da se polagoma sprizjani z našo stranko in njenim stremljenjem tudi večina duhovščine, ki bo imela dovolj prilike, spoznati ekstravaganca „Prim. Lista“ in skodo, katero dela veljavi in ugledu duhovskega stanu. Kar bi pa še ostalo okoli „Goričanske“ to je, izvzemi dr. Gregorčiča, le kópica „wirthshauspolitikerjev“, docela nesposobnih za vsako pozitivno delo.... To mora izginiti samo po sebi tje, kamor edino spada: v ozadje krščanske pozabljivosti! Kar jih bo cutilo voljo za sodelovanje v posteni borbi proti klerikalnim težnjam stranke „Prim. Lista“, dohó dovolj hvaležnega polja v okrilju prenovljene in pozivljene „Sotane“ stranke.....

In takó pridemo po tolikih žalostnih preskušnjah srečno do načelnega nasprotja dveh strank, kakor sem odločno povedal dr. Gregorčiču v znanem razgovoru 17. aprila t. l. Svaril sem ga takrat prav resno pred prodirajočim klerikalizmom in pred družbo „narodnih trotov“. Toda on se je krčevito oklenil klerikalcev in svojih ljubih „narodnih trotov“, ki so ga zdaj spravili v takó žalosten položaj, v katerem se danes nahaja. Ali se jih otrese, kakor bi se jih rad, to je njegova reč! Mi „Sotani“ mirno čakamo in gledamo v bodočnost! Pripravljani smo vsak hip na posten boj med dvema strankama, t. j. med „Sotani“ in med klerikalno stranko „Prim. Lista“. Te dve stranki sem označil v zadnji številki, da smo v tem pogledu na čistem.

Gledé načel v dosedanem boju bi rad marsikaj povedal, ali to o priliki, ako se mi bo zdelo potrebno. A. Gabršček.

DOPISI.

Iz Kreda, 10. decembra 1899. — Slavnemu uredništvu „Sote“ v Gorici. V vsakem časniku imel bi biti tudi za napadeno prosor, da se more zagovarjati. V sled tega prosim, da sprejmete v svoj list sledeči dopis:

Zglašali smo se nad dopisi v „Soti“ št. 97. in 98. Kot občinskemu načelniku mi je dolžnost, da branim pred svetom east naše občine in krivično napadenih oseb.

Človek bi mislil, Bog ve, kako grozna je bila agitacija zaradi izražene zaupnice grofu Coroniniju, pritrđiti pa moram, da z g. Sedejem, katerega ima dopisnik za najhujšega, niti govoril nisem o zaupnici. (?? Ur.)

In prav je, da se je zaupnica izrekla, zadovoljen mora biti vsak posten občan, ker hvaležnosti smo dolžni dr. Gregorčiču in nje-

govemu tovarišu grofu Coroniniju. Z njiju pomočjo je prišla podobčina Staroselo izredno veliko denarno podporo za popravno cerkvo; mnogo se je trudil g. dr. Gregorčič ob svojem času, da smo dobili pri Robiču poštni urad in poštno zvezo z Italijo, kar je tudi „Sota“ prilično pohvalno omenjala (glej „Soto“ l. 1893.) — (Lepo in prav! Ali sedaj se je slo le za zaupnico grofu Coroniniju, ki je v sredi boja vrgl puško v koruzo ter bil zbežal po svetu! Kaj ima s to zaupnico opraviti slavospev dr. Gregorčiču? Ur.)

Dopisnik pikne mežnarja-tajnika. Naš g. učitelj, katerega zaradi njegove pridnosti in vestnosti vsi spoštujemo, je ob enem občinski tajnik; brez tajništva bi pa žalibog pri revni svoji plači z obilo družino ne mogel izhajati. Z g. vikarjem delujeta složno pri ponki in vzgoji naših otrok. Zaradi tega pa g. učitelj nikakor se ni — mežnar. (G. učitelju ni nikdo nevoščljiv tajniske službe. Prav je, da jo ima! Da delata z g. vikarjem složno, je tudi prav! Da ni radi tega učitelj — mežnar, je tudi res! Ali čemu gorenje omenjati, ker ne spada k predmetu? Da je stal v „Soti“ izraz „mežnar-tajnik“, temu je vzrok svoječasno nam došlo poročilo, nad katerega resničnostjo lačas nismo imeli povoda dvomiti! Ur.)

Znane so vrline g. Sedeja, vikarja v Borjani. Zarad njegove obsežne znanosti in prirojene mu dobrostnosti se zatekajo k njemu Borjanci dan z dnem v raznih potrebah. Ako ga vprašajo v dvonih sveta, to ni nič čudnega, saj nihče ni učen prišel na svet in ako jih g. Sedej lepo poučiti, to je njegova dolžnost. (Mi nimamo nič proti temu, če iščejo sveta Borjanci pri preč. g. Sedeju! Da je to njegova „dolžnost“, ako jih lepo poučiti — s tem se popolnoma strinjamo. Ur.) Samo naravno je, da so se Borjanci oklenili svojega g. vikarja kot vestnega svetlovalca in dobrotnika.

Staresine sploh in ne samo borjanski pa odločno oporekajo, kar jim dopisnik laznjivo očita, da bi se dali prodati „za pudelč snopsa“. Ako se izve za ime dopisnikovo — in na sunu ga imajo — tirjali bodo od njega zadostila pri sodnji. (To je stvar Vaša in dopisnika. Le poiščite ga! Ur.)

Dopisnik reče se tudi na me in mu ni prav, ker sem „mežnar“ ter mi očita, da bi me imela g. vikarja na vrvi kakor psička. No, res lepa primera (psičke imajo „jagri“).

Jaz sam vodim občinske zadeve, če tudi sem zidar, za mešetarjenje pri tem nič ne dam, in tudi črevljarske smole ne potrebujem. Da se pri tem posvetujem z gg. podžupani in staresinami, je le pravilno; tako mora biti, ker vsi smo dolžni pomagati, da se red vzdržuje v občini. V naše zadeve se g. vikarja ne mešata. V Kredu imamo zelo skrbnega in vestnega dušnega pastirja, najhujši sovražnik bi mu tega ne mogel zanikati.

Osebnó ni prišel nikdar v hišo tirjat pogrebščine; ako je pa pisмено opozoril nemarnega plačevalca na svoj zaslužek, tega mu pravičen človek ne more šteti v zlo, in zato je grda ostudna laž, da bi bil g. vikarju denar ideal. (V tem pogledu prosimo g. dopisnika pojasniti. Ur.) On je med prvimi ustanovniki „družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ in „Solskega doma“ v Gorici. Kje ste bili takrat g. dopisnik!

Zelo podlo pa je, kar omenja dopisnik zaradi občinske meje na gori Miji. Pojasniti Vam moram, g. urednik, da se je občina prepirala in pravdala zaradi meje na Miji s Sedlani v treh prestankih dolgih 23 let. Le-

In ko misliš dalje, ti priplavejo v usta oni tako bridko resnico napovedajoči verzi:

„Razumeli niso tvojega duha,
polnega ljubezni tvojega srca.“

Pa namestu sprave in miru, ljubezni
tvoji že učili verniki so jezni

često le sovraštvo, srd in slepi črt,
brate drugih mislij pa gonili v smrt....

Zdavnaj sta umrla, zdavnaj pokopana
dva sodnika tvoja, Kajfež in pa Ana.

Ni pa izumrl se farizejev rod,
in pismarjev dosti srečam še povsod“....

Žalostna istina! — Miru, kateri je propovedoval On, tistega miru se brani velik del človeštva, ki gré v boju proti svojemu bližnjemu, zaslepljen od strasti in pohlepen le po svoji slavi, do skrajnosti....

In tim žalostnejše je, ako vidiš na čelu takí nečedni družbi človeka, ki bi imel po svojem poklicu propovedovati baš mir, ljubezen in spravo prav po naukih Vzveličarja!....

Mogočno poljejo v človeški duši v teh trenutkih občutki najrazličnejših vrst, med nje pa se vedno in vedno upletajo vznesene Vzveličarjeve besede: Mir Vam bodi! Ljubite se med seboj, kakor sem jaz Vas ljubil!... Ti trenutki vzdigajo človeka z zemlje v višave, kakor z namenom, da bi čul iz samega nebá klic po toli potrebnem miru, da bi prenehalo sovraštvo, krádenje časti in postenja, zasledovanje, ubijanje, ščuvanje....

In v tem hipu mi prihaja v spomin tisti umirajoči srbski vojak na bojnem polju pri Pirotu, ki je zaklical kralju Milanu v obraz svoje poslednje besede: „Kdor brata ščeje na brata, ta bodi, ta bodi — proklet!“

tošnjega poletja se je zadeva po velikih težavah in z velikim zatajevanjem uredila.

To ni bila lahka reč, kdor pozna tožboželnost naših sosedov. In zdaj pride dopis in zažiga zopet komaj ugasli ogenj sovražnega nesrečnega prepira.

Ne, to je že od sile! Tak podli dopisun ni nič boljši od navadnega grdega — požigalca.

Pod svoj dopis se podpisem s polnim imenom, tako delajo posteni ljudje; ni mi treba skrivati se kakor brezvestni napadalec, ki meče skrit izza zida kamenja na bližnjega. Z odličnim spoštovanjem

Miha Sok, l. r., župan.

Dostavek uredništva: Ker se sklicuje g. župan v dopisu, kateri je iz druge roke in ga je le podpisal, na to, da mu je braniti „napadene“ osebe, priobčujemo dopis, da se popravi, ako se je morda res o kom reklo kaj krivega, kaj neresničnega. S' tem pa je vsa reč dognana menda do konca, ker čuli smo „dvá zvoná“.

Iz Brkinov. — 14. december je bil za tukajšnje prebivalstvo vsodepoln. Na Brkinah se ljudje, kakor obče znano, jako dosti pečajo s sadjarje. Sadje je tudi tako rekoč edini pridelek, iz katerega posestniki donivajo denarja, da plačujejo svoje visoke davke. — Nekaj let že pa je prišel vsako leto škodljivi mrčes, ki je sadno drevje napadal v cvetju ter ga tako skoraj popolnoma oropal sadja, edinega upa Brkinov. — Če pa je mrčes kaj pustil, je prišla v kasnejem poletju železna siba, ki je sadje ali zbila na tla, ali pa ranila tako močno, da je vsled tega začelo gniti. Prav letošnje leto smo to, žalibog, morali poskusati. — Kar je škodljivemu mrčesu spomladí odšlo, je pospravila potem toča, ki je dvakrat tako močno padala, da jo je bilo videti se tretji dan. — Ljudje so se leto ga letom tolžali in pričakovali vedno boljše letine, osobito od mladega sadja, katerega so v zadnjih letih prav mnogo nasadili.

14. t. m. zvečer pa je začel padati hud zled, katerega je spremljala močna burja. 15. t. m. zjutraj smo videli vse drevje povito v ledeno obleko in zled se ni ponehal ne burja odjenjala. Okoli poldne 15. t. m. je vsled prevelikega obteženja drevje se začelo lomiti. Žalostno je bilo poslušati močno pokanje debelih dreves, a že žalostneje gledati mlada drevesca, ki so bila popolnoma svojih mladik oropane. Pisatelj teh vrst je tehtal 50 cm dolgo letošnjo mladiko, ki je bila ovita v 5 cm debel led in tehtala je ta ledena siba 1 kg. Ni torej čudo, da se je vse drevje do zadnjega popolnoma polomilo, popolnoma uničilo. — Žalosten je sedaj pogled po vrtilih, večja drevesa zlomljena so čez deblo ali izruta iz zemlje, manjša pa popolnoma oblomljena, in nežno deblo stoji v zrak, kakor bi kedo samo suhih kolcev nastavil.

Kmet, kaj Ti je sedaj poteti? Žita Ti zemlja ne rodi, drevje Ti je vzle žed? Kje si hočeš dobiti novih nasadov? To je obup! Pomagati Ti more edino vladá, da Ti pošlje odraslejših dreves. Ali ta Te ne vidi v nesreči. Hoče Te imeti le v davkariji, pa še tukaj Ti ne privošči uradnikov, ki bi jih mogel razumeti. Vendar ne obupuj! Morda se Te vendar sedaj usmilijo, ter Ti bodejo pomagali v tej strašni bedi!?

Lokavec, dne 18./12. 1899. (Zaupnica velečenjenim gospodom dr. Tumi, Gabrščeku in somišljenikom.)

Podpisani izrekajo Vam najsrčnejšo vdanost in zaupanje ter odobrujejo popolnoma zapričeto Vaše delovanje, — zatorej kličejo podpisani naprednjaki lokavski: le po tej poti naprej vstrajajte! Zavednost je na naši strani, zmaga je gotova. Nebo nam bode milostno; mi pa z Vami pademo ali živimo. — Krepki „na zdar!“

Sledi 148 podpisov v pridjanih prilogah. Gospod urednik! Tukaj ni bilo nikakega pritiska, ampak volilci so se svojevóljno podpisali tako, da je gotovo, da naša opozicija stoji dobro. Tu Vam je samo (nekaj izjem) mlad napreden živelj, kateri nam daje upanje za bodočnost (mogoče najbližjo), ker lastno prepričanje, to je kaj veljavnega in lojalnega; vsi podpisanci imajo razum, da znajo misliti in se svojevóljno na pravo stran odločiti. — Zaupnica Coroniniju iz Lokavca je bila prisiljena z večino 2 glasov, in še tam je glasovalo 6 starasinskih namestnikov. — Na tisto dobroto, katero sta naredila Coronini in Gregorčič za našo občino, — tako se vsaj sklicuje zaupnica istim — jim ni in jim ne bode občina zahvale dajala, ker edino njih delo je v tem, da sta s svojo usiljajočo zaupnico popolnoma skalila mir — že docela pomirjene občine lokavske; to je njih zasluga in drugega nič v tem pogledu.

Iz Prage. — (Dvojni umor v Polni! — Radikalno-napredna stranka. — „Slovanski Pregled“.) Umor v Polni postaja od dne do dne bolj senzacionalen. Polenska zdravnik, ki sta bila kot izvedenca pri procesu, sta pričela daljši odgovor v „Radikalnih Listih“ na Masarykovo brošuro. Ta odgovor so ponatisnili nekateri češki in nemški antisemitski listi. Priznavam, da je bil odgovor pisan v spodobnem tonu. Na to je pričobil prof. Masaryk svoj protiodgovor v češkem „Času“ in nemškem „Zeitu“. Tu pravi, da sta zdravnika samo pregledala odgovor, spisal pa ga je polenski duhovnik Kasal, ki je baje to v Pragi sam priznal (navaja se datum). V tem

odgovoru podpisana zdravnik sama priznava, da so bile nekatere njune izjave ne jasne, ne določne, ne natančne; prof. Masaryk pa jima dokazuje, da govorita v tem odgovoru docela drugače nego sta govorila pri procesu. Navaja jima strani avtentičnega protokola, kjer sta izražala popolnoma drugo mnenje nego trdita sedaj.

Ona dva pripovedujeta v svojem odgovoru o okolnostih, ki se ne ticejo umora te Ane Hrúzove, o kateri se je vsršla obravnava v Kutni gori, ampak to je morala biti druga Ana Hrúzova. Prof. Masaryk vzdržuje svoje prigovore, priznava pa, da se je motil v edni točki, v — zemljepisju. Prepričal se je namreč, da mesto, kjer so našli truplo umorjene deklice, ni tako blizu Polne, da bi se moglo odtod videti ali slišati, kakor je mislil. —

Naj navedem slučaj, na kakšen pristno krščansko-katoliški način se bojujejo „Katoliški Listi“ proti Masaryku in njegovim razlogom. V številki z dne 13. t. m. so pričobili notico, da se baje siri po Pragi govorica, češ da se misli prof. Masaryk dati — obrezati! S tako sodelrjo je vsak boj nemogoč. „Po njih sadu jih boste spoznali!“

Kakor sem bral v „Samostatnosti“, ne začne z novim letom izhajati realistični dnevnik*) ampak dosedanji tednik „Čas“ po trikrat na teden. Gospod urednik! Razložite mi to: nasprotniki toliko vedo pripovedovati o židovskem denarju, ki omogoči realinom dnevnik, a sedaj na enkrat berem, da ne bo nič iz tega? Ali nimajo židje toliko, da bi založili prof. Masaryka, ali pa so se naenkrat skregali s svojim „novopečenim“ prijateljem?! Kaj pravite na to? Morebiti bi mi znala rešiti to uganko „Slovanski List“ in „Novi List“....

Štrajk pekovskih pomočnikov se je že izdatno omejil, ker se je precejšna večina že pobotala s svojimi gospodarji.

Radikalno-napredna stranka je imela pred kratkim III. glavno skupščino, kjer je odločno obsodila sedanjo etapno mladočesko politiko ter proglobila svoj program s podrobno izdelanim načrtom solskega vprašanja. Je to izmed mlajših najsimpatičnejša stranka, polna ognja, delavnosti in odločnosti.

Nje duša je Ant. Hajn, urednik strankinega glasila „Samostatnosti“, mož, znan izza procesa z Omladino. Stranka deluje za samostojno demokratično češko državo, za svobodno socijalno in kulturno povzdigo naroda. Po svojem programu je najbliže realinom, iz katerih srede je izšla; zato so se pri letošnji glavni skupščini pri debati zaradi ustanovitve strankinega dnevnika ozvali glasovi, naj bi se spojili z realisti. To se je odklonilo, ker so se poudarjale razlike med obema strankama, ki so pa v prvi vrsti taktične.

Umril je te dni Viljem Köber, volja t. zv. neodvisnega delavstva ali teoretičnih anarhistov. Mnogo svojega burnega življenja je preživel po preiskovalnih zaporih, kjer si je nakopal tudi bolezen. Pogreba so se udeležile vse tri frakcije delavstva: narodni, socialistični in neodvisni delavci. Za vsako frakcijo je govoril ob grobu eden govornik.

V grudnovi številki je pričobil „Slovanski Pregled“ mek o Dalmaciji, ki ga omenjam zaradi laključka, do katerega je prišel pisatelj. V Dalmaciji ne bo po njegovem mnenju poprej miru med Srbi in Hrvatí, dokler ne prevzemo vodstva lajki. Doslej so voditelji kleriki, duhovniki, oni so uredniki glavnih listov, oni imajo zasebni interes v tem, da se bratje kolnejo med seboj; zato podpirajo ter netijo sovražim oboji: katoliški in pravoslavni duhovniki.

Članek je zanimiv. Ako bi mu hotel kaj očitati, bi morebiti bilo to, da je preveč srbofilski.

*) Natanko se še ne ve. Odločilen je bil zaupni shod realitov v nedeljo v Pragi. Op. ur.

Domače in razne novice.

Radi božičnih praznikov izide prihodnji list v sredo ob navadni uri.

Ob tej priliki želimo vsem svojim p. n. gg. naročnikom in somišljenikom vesele Božične praznike.

Osebné vesti. — G. Matej Trnovec, svetnik pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Trstu, je pridelen c. kr. vrhovnemu sodišču na Dunaju.

Višjim postnim oficijalom so imenovani Ivan Malabotich, Ercolano Orlich in Fran Riavit z Trstu.

Obdaritev otrok. — Danes popoldne ob 3. uri obdarujejo se vsi siromašni a pridni učenci in učenke „Solskega doma“ in vseh treh vrtecev.

Natanjeniji razkaz darovateljcev in darov objavimo prihodnji teden.

Za Božičnico mesto venca na grob ranjke gospe Krajnikove je darovala družina Jerkič v „Gorici“ 4 krone.

Za otroški vrtec v Pevmi. — Gospa Seidl darovala 12 parov nogovic. — Gospa baroninja Thoenmel-Teuffenbach iz Pevne 5 gld. — Gospa Marija Fiegl, velepost., košek lepí jabolk za drevo. — Gosp. Ant. Breščak 2 gld. — Krojarska zadruga 16 metr. blaga za obleke za deklice.

Za loterijo „Solskega doma“ so dalje podarili: gospa Fiegl v Pevmi, kroznik s finim sadjem; nje hčeri, stensko torbico za

Božičné misli

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Zopet pojo polnočni zvonovi iz razsvitljenih cerkvá tako pomembno, takó veličastno, kakor nikdar drugače, človeške duše se polasča neka sveta tišina, posebno ko se zamisliš ter se v duhu preseliš tje daleč na Jutrovo, v sveto deželo, kjer je bil rojen v ubornem hlevu — Vzveličar svetlá! — Zdi se ti, kakor bi čul petje nebeskih krilatecev, petje one visoke pesmi o ljubezni, katero je propovedal On, zdi se ti, da vidiš pred seboj mili obraz Kristusov, zdi se ti, da čuješ njegov uk: Ljubite se med seboj, kakor sem jaz Vas ljubil!, zdi se ti, da skončuje svoje nadzemske besede z onim toli tolažljivim, toli vzvišenim refrenom: Mir Vam bodi!....

Mir je propovedoval Vzveličar, ali — mju ni! Na temelju njegovih naukov se je preobrazil svet, krenil je s starega tira na novo pot, pridobil si znanostj, umetnostj, napredoval v vsakem pogledu — ali miru si ni še pridobil! — Človeška narav ima pač svojo dobro in svojo slabo stran, in v isti meri, v kateri napreduje dobra stran, jej sledi tudi — slaba! Poleg pojavov človeške dobre strani vidimo žalostne pojave — slabe. Poleg pravega človekoljublja, neskočene požrtvovalnosti, dobrotljivosti vidimo ostro sovraštvo, temno zavist in skopuzivo, škodoljnost!....

In prav proti takim slednjim nečednostim je bil zastavil Vzveličar vso svojo moč — ali

pal je v borbi s svetom, zelozizma žrtve, zlobe in bedaštva, fanatizma žrtve“.

ščeti, pepelnik, obešalo za žepno uro, vse l. r. delo. — Gospa Marija Tomazič, 2 stekleni finega zganja. — Gospa Marija Kopač, buteljko sampanja. — Gospa Pa. Kavčič, vrč za pivo. — Gena Marica Kavčič, „sachet“ s svilo vezen, l. r. delo. — Gena Ivanka Kavčič, mapa za časnike, l. r. delo. — Gena Milka Klancič, album za razglednice. — Gena Klancič, satuljo za ovratnike in zapestnice, s svilo vezeno, l. r. delo. — Gospa Marija Tuma, elegantno pihalo. — Gena Jelica Berhuc, mično blazino za zofo, l. r. delo. — Gena A. Šantel, stekleno skatljico, l. r. naslikano, podstavo za svetilke, l. r. delo. — Gena Danica Šantel, pepelnik, opremljen z l. r. delom. — Utenke risarskega pouka v obrtni soli so parežile (v na les slikanem delu) stensko omarico, košek za pisma, dve blazini za bučice, obešalo za ključe, toplomer, okvir za fotografijo, satuljo, 4 stenske krožnike, stensko polico.

V pomnoženju e. kr. okrajni šol. svet za okraj goriske okolice je bila volitev večeraj od 9. do 1. pop. Agitacija za razne mešane liste je bila prav živahna. Izvoljeni so bili: v kanalskem sodnem okraju gg. Mih. Zega in And. Konjedic, v ajdovskem gg. Filip Trpin in Jos. Pavlica, v goriskem gg. And. Žajk, L. Školaris, Jan. Budin in Ant. Bratuž.

Naši veleposestniki so se bili zbrali večeraj v lepem številu v Gorici, kjer so se dogovorili glede svojega kandidata za volitev dne 3. jan. 1900. — kakor kaže oklice na prvem mestu. Dometili so se najprvo sami med seboj ter se po večini izrekli za tolminskega župana g. Oskarja Gabrščka. Potem so sli ob 11. uri tudi na shod, kateri je sklicala „Sloga“. Dr. Gregorič je tam proslavil grofa Coroninija, češ, da takega poslanca ne bomo nikdar več imeli, da torej bi bilo najbolje, ako ga gre posebna deputacija prositi, da sprejme zopet kandidaturu, čeprav skoro vé, da je ne sprejme (!). Treba pa je vse jedno poskrbeti že poprej za kandidata, in zato naj bi veleposestniki si izbrali iz svoje srede moža, značajnega, ki bi ne gledal na seboj, ampak na desno, ki bi ne bil pod upom na drugo čimteljevo (?), neodvisnega, ki ima svoje veleposestnike, itd. Na to je hotel Osk. Gabršček, da volilci se zavedajo svoje milice in svojega poklica, da je potrebno za slozni, ker ako se dva pripravata v eni in isti hiši, trpi ugled povsod. Če so poslanci generali, so veleposestniki generalni stab naroda, zato vedo, kaj imajo storiti. Kocjančič iz Podgore pravi, da z deputacijo 3 členov, ki bi sli prosit grofa, naj ostane, ne bo nič, ker kdo ve, če ga ne prime zopet kaka muha, da z nova odstopi ter se odpove. Predlaga, naj se izvoli nov kandidat. Na to so sprejeli predlog, da gre h grofu uljudnostna deputacija, izreč mu zahvalo za dosedanje zastopanje veleposestnikov. To je bilo sprejeto, in v deputacijo določeni: Oskar Gabršček, Jakoncic in Saunig.

Potem je predlagal Jakoncic za kandidata Oskarja Gabrščka z dostavkom, da so se že veleposestniki tako pomenili med seboj pred shodom. Zuchiaty iz Medlane je hotel Jakoncica, ker je Bric, češ, da Brda nimajo nobenega za topnika ter da so pozabljena. Saunig iz Bilj je bil mnenja, da Brici imajo že Klanciča v Podgori, ali tu se je čul glas, da on niti do Števerjana še ni bil! Jakoncic ponovno predlaga Osk. Gabrščka, ki se bo že informoval o vseh potrebah veleposestnikov. Sprejet je kot kandidat soglasno; proti ni glasoval nihče. Konjedic ml. vpraša Gabrščka, pod kakim programom da nastopi, kako da misli, na kar se je oglasil g. Osk. Gabršček, da sprejme kandidaturu iz rok veleposestnikov pod zastavo sloge (ne „Sloge“) med njimi. Noče veliko obljubovati, prizadeval pa si bo, da stori, kar more. Treba se zavedati, da mi smo tukaj, povdarja potrebno slovo v delovanju, predlaga odsek zaupnih mož z vseh strani dežele, ki bi bili s poslanci v vedni dotiki, ter prosi, da ga podpirajo, itd. Dr. Gregorič se je zahvalil za udeležbo, in potem je bilo konec shoda.

Uljudnostna deputacija, sestojeca iz gospodov: Osk. Gabršček, Saunig in Jakoncic, je šla večeraj popoldne h grofu, zahvaliti se mu za dosedanje zastopanje slovenskega veleposestva. Grofa niso dobili doma, zato so oddali tam le svoje posetke.

Zopet beseda o slovenskem uradovanju. — Na c. kr. davčni urad v Gorici je bilo prišlo zadnje dni mnogo posestnikov, ki so bili izpuščeni v imejku za volice v I. volilni skupini veleposestnikov, po certifikate, na podlagi katerih bi imeli pravico, voliti v omenjeni skupini dne 3. jan. prih. leta. Ta slavni c. kr. urad je izgotavljal certifikate, ali vse le — nemški! Zakaj? Zato, ker na tak način prozvajajo ravnopravnost, da daje Slovincem nemške uradne izkaze! Videli smo certifikate c. kr. davnega urada v Ajdovščini popolnoma slovenske, ali v Gorici menda tega ne sme biti? — C. kr. davni urad v Gorici poreče morda, da nikdo ni zahteval slovenskega certifikata. Že prav! Kaj mora Slovenec šele zahtevati, da se mu da slovenski certifikat, docim dotični c. kr. urad nasproti Lahu niti za hip ne premišlja, ali bi mu dal laški ali nemški izkaz, marveč mu dá brez posebnega zahtevanja — laški!

Slične krivice se nam godé skoro povsodi, in tisti, ki bi morali na merodajnem mestu govoriti o takih rečeh ter protestovati proti neravnopravnosti, tisti molče

kot grobovi! — K večjemu se zaletavajo z zlobnim namenom v svojega bližnjega.

„Il Friuli Orientale“. — Pred nami leži nov italijanski list s takim naslovom — naslednik „Corriera“! V svoji prvi številki se že zadirja v Slovence, proti katerim se treba braniti, ker nikjeri drugodi se po mnenju tega lista ne zadevajo Slovani v taki meri v Lahe, kakor baš na Goriskem! Govori, da Slovence, ki so prišli v te dežele, so zadeli z obilicami Italijane (n. pr. Kodermac, Korsic, Pinaveč, Perinčič, Češut, Golob, Egger, Seppenhofer, Kürner, itd., kar je „Italijanov puro sangue“, so bili takrat že vsi tukaj!) — potem pa trdi, da vlada je nasprotna Italijanom, ter prijazna Slovincem, kar kažejo šole, itd.!! — Na take smeje trditve seveda se ne spleča odgovarjati, uče nas pa jasno, s kom imamo opraviti! Ne pravijo zaman v uvodu, da bodo skrajni v narodnem pogledu. No, povemo jim tudi mi, da ne bomo prizanašali njihovim splet-karjam ter da bomo, ker nam obeta „Il Friuli Orientale“ boj do skrajnosti, tudi mi skrajni, in to tem bolj, ker se borimo za popolno slovensko reč na Goriskem, katero hočejo Italijani z vso silo ugonobiti, katera pa prodere prej ali slej na površje s tako močjo, da bodo nadalje brez vspeha butali ob njo valovi goriske lahonstva!

„Unione del Gioventù Friulana“. — S takim imenom hočejo italianissimi v Gorici ustanoviti društvo, katero naj bi nasledovalo razpuščenemu društvu „Lega della gioventù friulana“. Natelnik ustanovnemu odboru je Mario Pajer, sin deželnega glavarja! „Lega della gioventù friulana“ je bila kmalu po Codermazovi aferi razpuščena, ker je združevala v sebi najradikalnejšo laško mladino in starino v Gorici, in ker je imela take svrhe, da vlada ne more in ne sme trpeti takega društva. Predsednik je bil Codermaz, in s tem je povedano dovolj! Kjer se je čulo to ime, tam je bilo malo tistega, kar ni imenujemo avstrijsko-patriotično! — Novo društvo menda ne bo nič boljše, kar se da sklepati že iz nastopnega: v pravila namreč hočejo vložiti določbo, da v slučaju, ako se društvo razpusti, pripade društveno imetje v oskrbo magistratu, kateri izroči isto drugemu nasledujočemu društvu, ali če se tako ne ustanovi, porabi isto v solske svrhe! Vidi se, da so se dobro rezervovali, ker menda že vedo, da prej ali slej zadene društvo razpušitev, čeprav je ustanovljeno „per scopi di coltura“! — Uboga „coltura“! Povsodi jo imajo na jeziku — ali so vendar tako daleč od nje!

Predavanja. — Ni še dolgo tega, odkar smo pisali, da se prirede v Gorici v najkrajšem času poljudna predavanja iz vseh znanstvenih strok. — Mislili smo, da se začne že pred Božičem ali — nezdoda je hotela takó, da so se morala preložiti na nedoločen čas. Nam je žal, da je temu tako! Poznavajo velikansko važnost poljudnih predavanj za prosveto ljudstva, vemo, kako drugje že delajo v tem oziru... Vse to nas sili, da prav iskreno prigovarjamo gospodom prirejevalcem: le na delo! Ne odlašati na dolgo! Sl. občinstvu pa navajamo za vzgled n. pr. Plzen, kjer se n. pr. ravno sedaj vrši, kakor posnemamo iz ondodnih časopisov, serija p r i r o d o s l o v n i h predavanj. Pred kratkim se je zvršil ciklus predavanj o socialogiji. itd. Pa dovolj! Rečemo samo: tudi pri nas je potreba poljudnih znanstvenih predavanj, da se veda razširi mej vse sloje. „Slovenske Čitalnice“ v Gorici bi bila pa sveta naloga, da stoji gg. prirejevalcem vedno na strani. O vspehu ne dvomimo. Priporočali bi pa tudi, da se predavanja ne omejuje le na nekateri sloje, temveč naj bodo na najširši podlagi.

Promet s poštnimi zavitki o božični dobi. — V svrhu olajšanja dostavljanja in pospeševanja manipulacije s carini podvrženimi, iz province na Dunaj namenjenimi poštnimi pošiljatkami, se priporoča odposiljalcem poštnih zavitkov, namenjenih na Dunaj v užitniški črti, da ne samo na pošiljatkah, temveč tudi na spremnicah vsaki komad, ki se v pošiljati nahaja, naznanijo toliko po kvaliteti (n. pr. teletina, vina, klobase, prsut), kolikor po teži. Ako pošiljatev obseza klobase, perutnino, naznaniti je tudi stevilo komadov.

Zahvala. — Blagorodni gospod dr. Triller v Tolminu je izročil podpisaneemu več sto iztisov ponatiska iz „Planinskega Vestnika“ l. 1899. „Na Krn“, kjer je g. Fr. Orožen temeljito in točno spisal zgodovinske črtice in planinoslovstvo tolminskega glavarstva s podobami.

Knjižico sem razdelil po namenu ter odposlal 14 ljudskim solam po 24 iztisov za pridnejše učence v nadaljnjih tečajih.

Preblagemu in velikodušnemu dobrotniku izrekam v imenu obdarovane solske mladine srčno hvalo! Bog Vam plati!

Ti mladina pa uči se iz knjižice spoznavati znamenitosti, lepoto in krasoto naše ljube domovine!

V Tolminu, 28. decembra 1899.

And. Vrtovec.

Društvene vesti.

Občni zbor „Slov. Čitalnice“ v Gorici. — V torek zvečer ob 6. uri se je vršil ob zadostni udeležbi ta občni zbor. Predsednik g. ces. svetnik Vodopivec je po-

zdrvil navzoče, povdarjal napredek čitalnice, na kar je sledilo tajnikovo, gospodarjevo in blagajnikovo poročilo. Prvi je nam povedal, kaj vse se je storilo in ukrenilo v zadnjem letu, drugi je prav zanimivo slikal z gospodarskega stališča, kako vse bi moralo biti v čitalnici in kako ni. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je bilo dohodkov 2728 gld. 54 kr., stroškov 2597 gld. 85 1/2 kr. tako, da ostaje prebitka 130 gld. 68 1/2 kr. G. dr. Tuma je zahvalil odstopajoči odbor, na kar se je vršila nova volitev. Predsednikom je bil izvoljen g. prof. Seidl, ali ker je odklonil, je bil izbran g. sodni tajnik Fon predsednikom. Odbor se je konstituiral tako: podpredsednik prof. Seidl, tajnik Rud. dr. Gruntar, blagajnik Jos. Krasevec, gospodar Iv. Meicina, knjižničar Fr. Sivec; odbornika: Rud. Konjedic in Iv. Kranjec. Namestniki: Ant. Šantel, Ern. Klavžar in Srečko Bisail. — Imena nam kažejo, da odbor je v pravih rokah, in zato je pričakovati še lepega razvitka naše čitalnice.

Bralno društvo „Jubilej“ v Mavlnjah je imelo dne 17. l. m. svoj redni občni zbor. Izvoljeni so starostam g. Janko Urdih, denarničarjem g. Jožef Legiša, namestnikom g. Jožef Pernarčič, knjižničarjem g. Jožef Kobencelj in tajnikom g. Avgustin Terčon.

„Društvo katoliških učiteljev na Primorskem“ je priznalo nagrado 20 gold., razpisanih za najboljšo razpravo o prirodoslovju v petem razredu osemrazredne šole, gospici Ani Pavšičevi, učiteljici v Ročinju.

Razgled po svetu.

Claryjevo ministerstvo — odstopilo. — Clary je že skončal; pokopala ga je čiška obstrukcija! Preklical je jezikovne naredbe ter s tem ustregel Nemcem, zameril pa se večini. Trdil se je, da bi razbil deščico, ali ni slo, „državnih potreb“ ne more spraviti pod streho pred novim letom, zato navzlic vsemu skrivanju za krono je moral priti do odstopa. Clary pojde in tudi Kindinger, ker prav ta dva sta v kratkem času svojega gospodarstva pokazala, kako se ne sme vladati v Avstriji! — Napoveduje se nam novo ministerstvo z Wittekom, ministrom za železnice, na čelu.

To ministerstvo najbrže bi bilo le prehodno ter bi s § 14. popravilo, kar ni mogel Clary storiti.

Za odstopivšim ministerstvom nimamo povoda tožiti, pa tudi ne veseliti se novega — dokler Slovani ne prisilijo docela vlade, da bo delala pravično v smislu ravnopravnosti po njih željah! Čehi menda so pokazali v to svrhu pravo pot!

Novo ministerstvo. — Wittek je že sestavil novo ministerstvo: Wittek prevzame predsedstvo in železnice, Welsersheimb domobranstvo, Stummer ministerstvo za notranje posle, Schrott pravosodje, Stibral trgovino, Jorkasch-Koch finance, Blumfeld poljedelstvo, Berndt nauk in bogocastje, Chledowski bo minister za Galicijo. Nova vlada ostane baje na krmilu do marca, potem se umakne definitivnemu ministerstvu. Clary je dobil veliki križec Leopoldovega reda.

Vojna v južni Afriki. — Angleži so doživeli zopet poraz. Buri so naskočili generala Frencha in ga prisilili, da se je umaknil. Zgubil je več topov in kakih 200 mož. Ob oranski meji stoji kakih 13.000 vstavev. — Kje je general Gatacre in njegova armada, se nič ne ve. Slutijo, da so jo Buri morda popolnoma porazili.

Državni zbor. — Večeraj je bila zadnja seja pred prazniki. Med važnejšimi rečmi omenjamo, da posl. Kaiser je nujno predlagal, da pri dovolitvi proračuna, novinec in nagodbe z Ogersko se ne sme uporabiti § 14.

Sprejeli so v 2. in 3. čitanju predlog pravnega odseka o oprostitvi kolkov in pristojbi o zaokrožanju zemljišč, zakon o drž. slugah, permanenco obrtnega odseka, ostale predloge za pomoč o ujmah oskudovanim krajem ter odklonila nujnost predloga Kaiser in predlog posl. Funkeja, da se odpravi § 14. Predsednik je želel poslancem vesele praznike. Prih. sejo naznani pismeno.

Wolf je izvoljen v dopolnilni volitvi v Toplicah na Češkem deželnoborskem poslancem. Tako pride ta razgrajet v češki deželni zbor, ako Nemci sploh vstopijo.

Časniški kolek. — Gospodska zbornica je na nujni predlog pl. Czychlarza pritrdila odpravi časniškega kolka ter sprejela zakon v vseh 3 čitanjih.

Kindinger. — Ko je bil predsednik višjemu sodišču v Trstu, nismo mogli biti zadovoljni z njim, še manj pa, ko je bil imenovan pravosodnim ministrom. Če človek opazuje njegovo ministersko delovanje, pride do sklepa, da je prav hitel Kindinger tepsti Slovence po velikonemskem binkoštnem programu z raznimi imenovanji. Kakor smo poročali, je osrečil štajerske in koroske Slovence z ultranemškimi sodnimi uradniki, in sedaj na koncu svojega ministerovanja je imenoval še odvetnika dr. Morpurgo sodnim tajnikom v Trstu, menda zato, ker mož ne zna slovenski! Dejal je v stran uradnike, ki so večti slovensčine ter služijo že dlje časa v Trstu, da je le dobil mesto dr. Morpurgo! — No, sedaj pa je odklenkalo Kindingerju, ker ministerstvo je padlo, in on z njim. Go-

voré, da pride v Inmost kot predsednik višjemu sodišču. Bog mu daj dobre tate goni — v slovenski politični zgodovini ostane za beležen njegov spomin s temnimi črkami... Današnja poročila trde, da Kindinger pride v Trst na staro svoje mesto!

Občinske volitve v Kastru. — Dne 18. in 19. l. m. je volil 3. razred. Hrvatska stranka je dobila zmago s 496 glasovi proti 158, katere so nabrali pristasi predobro zna-nega dr. Krstiča.

Laški listi, med njimi tudi goriski „Il Friuli Orientale“, pa govori, da hrvatskih glasov je bilo le za 10 več od laških! Torej, če iščeš razliko med številom 496 in 158, dobiš 10! Kako znajo računati ti sinovi „avite culture“!

V drugem razredu je zmagala hrvatska stranka z 224 glasovi; italijanska je dobila — 4 glasove! V prvem razredu je zmagala soglasno!

Odbor za nabiranje prispevkov za Prešernov spomenik nam je poslal sledeči razglas: Nanašaje se na razpis podpisanega odbora z dne 1. julija letos, daje se na znanje, da bodo razsojali konkurenčne načrte za Prešernov spomenik nastopni gospodje: Askerc Anton, mestni arhivar; Duffé Jan, mestni stavbeni svetnik; Franke Ivan, c. kr. profesor; Govekar Fran, pisatelj; Klinar Anton, deželni višji inženir, in Šubic Ivan c. kr. ravnatelj obrtnih sol.

Narodno gospodarstvo.

Objava c. kr. primorskega finančnega ravnateljstva glede izvršbe popusta od realnih davkov. V smislu naredbe c. kr. ministerstva financij od dne 25. oktobra 1899. št. 4863, priobčene v državnem zakoniku od dne 1. novembra 1899. št. 207, se daje sledeče na obče znanje:

Popusti od zemljarine in hišarine, ki se dovole na temelju čl. VIII. odn. IX. zakona od dne 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220. iz večjega dohodka posrednega osebnega davka, se izračunajo vsolej od davčnega zneska, vpisanega za dotično leto, po odstotku, ki je določen za isto leto naredbenim potom.

V slučaju pa, da bi za dotično davčno leto ne bil določen niti vpis davka niti količnost popustnega odstotka, merodajnega za leto, ali pa eno od obojega, je treba pri izračunanju imenovanih davčnih popustov postopati na sledeči način:

1. Ako za kako davčno leto ni določen niti vpis davka niti količnost popustnega dohodka, merodajnega za isto leto, se mora v smislu §. 5. zakona od dne 9. marca 1870. drž. zak. št. 23. zemljarina, razredna hišarina in hišna najemnarina pobirati po pristojbi neposredno minulega leta z obzirom na popust, ki je veljal zadnje leto. 2. Ako za tekoče leto davek ni še vpisan, je pa že konečno določena količnost popustnega odstotka, in se pobirajo imenovani davki takisto po pristojbi neposredno minulega leta, vendar pa z ozirom na popust, ki je za tekoče leto že konečno določen. 3. V obeh slučajih pa, kjer je davek za tekoče leto že vpisan a količnost popustnega odstotka ni še določena, se mora zemljarina, razredna hišarina in hišna najemnarina pobirati po pristojbi tekočega leta z ozirom na 10 odstotni popust, ki pripada po čl. VIII. odn. X. št. 1 črka a) zakona od dne 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220.

V plačevanja do te dobe se morajo vračunati v konečne določene davčne dolgovne.

Zetev na Ruskem l. 1899. se zrcali teko-le po izkazu ruskega ministerstva orby: rži se je pridelalo letos 1291 milj. pudov, pšenice 618, ovsu 828 in ječmena 300 milj. pudov. In letošnja zetev je slabša nego l. 1893. Dolino ob Volgi je zadela letos velikanska nerodovidnost. — Gladu je pa še vedno veliko!

Mlekarske zadruge. — V zadnji št. „Prim. Lista“ piše „nekdo“: Mlekarske zadruge sicer napredujejo, pa le počasi, ker nimajo pravega izvosa. Da se doseže večji razvoj teh zadrug, treba je poiskati novih trgov, kamor bi se maslo in sir stalno izvažala. Da se to doseže, svetujem, da si vse zdaj obstoječe mlekarske zadruge zavezo, ker le na ta način bodo mogle zadostovati velikim trgov. — Zveza mlekarskih zadrug je zdaj potrebna. — Soglašamo pa opozarjamo že na sedaj izišle članke „Trgovsko in obrtno društvo“, kjer smo propagovali isto. Imamo tudi namen delati v podobnem smislu, če tudi — po mnenju nekaterih — hočemo izvažati — v Afriko...

Gospodarska zveza bo baje izdajala z novim letom polmesečnik „Narodni Gospodar“. Ko ga uvidimo, bomo poročali.

Petrolej se je podražil. — Od 15. dec. se je petrolej zopet podražil za 25 kr. pri metr. centu. Od začetka letošnjega leta je stopila cena petroleja za gld. 150 pri metr. centu. — Pri nas v Avstriji se vse podražuje! Sladkor je grozno drag, seveda — radi izplačanih premij!

Letos n. pr. v kampanji 1898-99. mora biti državni nazaj vrnjenih 5,056.814 gld. od 14,056.814 gld., katere je kot premije dala

gosp. veliko-tovarnarjem. Kako se povrne, ne vemo, ali slutimo. Najbrže pojde tako, kakor smo videli prejšnja leta.

Letopis slovenskih posojilnic za l. 1898. — Sestavlil Franjo Jošt, tajnik in nadzornik „Zveze slov. posojilnic“. Celje, 1899. — Iz „Letopisa“ razvidimo, da je na Primorskem v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju 11 denarnih zavodov, na Kranjskem 25, na Koroskem 20, na Stajerskem 28. Vse posojilnice, hranilnice in zadrage, združene pri „Zvezi“, imajo 67.424 deležev. „Letopis“ ima sicer še dovolj drugih stvari, katere so prav zelo zanimive in ki bodo prav dobrodošle slovenskim denarnim zavodom v obče.

Francoska in pivo. — Na Francoskem se največ piva popije in največ uvozi. Tega leta ga je na Francosko poslala Nemčija 14.338.800 hl., Anglija 1.444.200 hl., Avstrija pa 271.100 hl. Nas zanima posebno zadnja številka, to je koliko ga Avstrija pošilja na Francosko, zlasti, ker vemo, koliko se ga v Avstriji pridelava.

Odprava državnih mitnic. — Kakor je razvidno iz debate o por. 31u proračunskega odseka, se odpravijo državne mitnice. Popolnoma prav! Treba pa še mnogo odpraviti iz našega javnega gospodarstva, v prvi vrsti seveda zgodovinski avstrijski birokratizem.

Kmetijska knjižnica. — Odbor kranjske kmetijske družbe je sklenil v zadnji seji izdati „kmetijsko knjižnico“, ki bo izhajala v drobnih zvezkih v nedoločnem roku. Vsebinsko posameznim zvezkom bo zajela iz posameznih panog kmetijske vede. Kot 1. zvezek te knjižnice je družba izdala „Gnoj in gnojenje“. Mi ga še nismo dobili, ali že sedaj moremo podjetje prav pohvaliti. Le tako naprej — v prid kmetovalcu, ki je potreben sistematičnega poduka, da mu bude mogoče prav napredovati. Prav veselo znamenje je, če se česa takega loti družba, ki ima dovolj i materialne i moralne podpore. Mogoče spregovorimo o vsem kaj več, ko dobimo knjižnico samo v roke!

Organizacija trgovskih zbornic. — Državni zbor je vsprejel v drugem in tretjem čitanju načrt zakona, o katerem smo čitateljem že poročali, namreč, da se funkcij-ska doba članov trgovskih in obrtniških zbornic, ki izstopijo dne 31. dec. t. l., podaljša do konca leta 1900. z ozirom na zakon iz l. 1896. glede osebne dohodarine.

Obdačenje zastavnih plem. — Državni zbor je te dni po mali debati vsprejel načrt zakona, da so obrestni zastavnih pisem deželnih hipoteknih bank, ki slone na načelu vzajemnosti, popolnoma proste rentnega davka.

Podražanje sukna. — Dvanajst največjih tovarnerjev sukna je podražilo sukno skoro za 20—25% pri metru. Vzrok: surovina se je baje v Avstraliji podražila!

Književnost.

Nove poezije Askercve. — Knjižničarica lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani je izdala Askercve „Nove poezije“. Knjiga, ki obsega 224 strani, stane mehko vezana 1 gld. 50 kr.; po pošti 5 kr. več. Vsebinsko je razdeljena na 2 oddelka: v lirske in nove popularne pesmi ter v epske poezije in satirične ciklus „Pavliha na Jutrovem“. — Ta knjiga je pač prelepo božično darilo za Slovence. Askerc, ta naš nedosežni pesniški genij, je obdaril nas že s tretjo knjigo svojih poezij, katere se sigurno udomačijo med našim razumnostvom v taki meri, kakor prvi dve. Askerc, ta naš pesnik „po Božji volji“, je zbral v tej knjigi niz biseroz lirske in epske poezije. Kjer koli odpreš knjigo, povsodi iz vsake besede zrè v čitatelja pravi odsev pravega pozemskega življenja z vso svojo milobo in z vso svojo krutostjo. In kako je to pisano, slikano! Tako, kakor zna le mojster Askerc....

Knjiga se s svojo vs-bino sama najbolje priporoča — zato, Slovenci, sezite po njej!

Povesti. — Spisal dr. Ivan Tavčar. — IV. zvezek. — V Ljubljani. Založil pisatelj. Tiskala lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. — Najnovejši zvezek Tavčarjevih povestij obsega te-le spise: I. Tiberius Pannonicus. — II. Kuzovei. Slika iz naroda. — Vita vitae meae. Zgodovinska podoba. — IV. V Zali. — Cena mehko vezani knjigi je 1 gld. 20 kr., v platno 1 gld. 50 kr., v polusnje pa 2 gld. 10 kr. Dobiti je vse doslej izšlo Tavčarjeve povesti tudi pri L. Schwentnerju v Ljubljani.

Tavčarjeve povesti so se po svojem živem, poljudnem slogu in po zanimivi vse-

bini zelo prikupile pri narodu — in zato je dobrodošel IV. zvezek kot nadaljevanje njegovih povestij! Lep božični dar!

Foulard - Seide 65 Kr.

bis fl. 3-35 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 Kr. bis fl. 14-65 per Meter — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hof.). ZÜRICH. [2]

Razstava dobitkov v „Šolskem domu“

se otvori v torek 26. t. m. ob 10. uri dopoldne v II. nadstr.

Odprija bo vsaki dan od 10—12 dop. in pop. od 2. ure do mraka.

Konča se z žrebanjem dne 31. t. m. ob 3. uri pop.

Darovalcem dobitkov in denarnih prispevkov je vstop brezpogojen, drugim je vstop dovoljen proti vstopnini 10 kr. ali proti nakupu vsaj ene srečke pri vходу. Za šolsko mladino vstopnina 5 kr.

K mnogoštevilnemu ogledovanju vabi častitelje umetnega ročnega dela, ljubitelje narodnega napredka in prijatelje „Šolskega doma“

ženski oddelek društva „Šolski dom“.

Fortunata!

Jednom za uvijek nemoguće. Već odgovarati ovim putem, oprostite, čini mi se odveć smešno!

H. H. Paklić.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lorey-lasmi dobila sem jih vsled 14 mesečne vporabe svoje samoinajdene pomade. To so najslavitejšje avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že pri kratki vporabi lice na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in obrabi te pred zgošnjim osivljenjem do najvišje starosti. Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se zasek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem po vsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj 1., Seilergasse 5.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo No Ivoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ - A.

v Pragi na Smihovu

(Przha-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih. V ta dokaz je na razpolago mnogo pripočučočih spričal domačih in inozemskih. Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmjerne, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Čeniki, proračuni in načrti za popolne telo vadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Učenec

za trgovino z usnjem sprejme se takoj iz poštene slovenske rodbine.

Ponudbe: Ivan Drufovka — Gorica na Travniku.

Garancija 5 let.

M. ŠULIGOJ,
urar v Kanalu.

Velika zaloga šivalnih strojev najnovejših sistemov, kakor Ringschiffchen in Rundschiiffchen „Afrana“ s tihim tokom. Slednja je gledé praktičnosti in hitrosti nedosegljiva (1000-2000 šivov v minuti), šiva naprej in nazaj. Sme se jo po vsej pravici krono vseh strojev imenovati. Stroji za šivilje od 30 gld., za krojače od 38 gld. naprej s stojalom vred. Ob enem se priporoča za točno popravo vsakovrstnih ur in strojev po zmerni ceni.

Garancija 5 let.

100 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni nikaka nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Österreichischer, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 101

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gosposka ulica št. 23.

Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, na vadnega in najfineje vrste „Luka“.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kg. naprej.

Obljubuje točno in hitro postrežbo.

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom v Stolni ulici št. 2, v Gorici

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja Ciril-Methodovo in Kneippovo sladno kavo v zavojih.

Zaloga žveplen. družbe sv. Cirila in Metoda.

!! Nezaslišano !!

191 predmetov za samo 2. gld. 10 kr.

1 krasna pozlačena ura, jamčena tri leta.
1 toaletno milo prijetne vonjave.
1 krasen etui za sročke.
1 fino toaletno obrobiljeno zrcalo s pokrivalom.
1 notes vezan v angleško platno.
1 oprava zapestnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 oprava naprsnih gumbov iz double-zlata I. vrste.
1 par uhanov iz double-zlata I. vrste z vdelanim biseri.

1 zelo koristna pisalna oprava.
1 toaletno milo prijetne vonjave.
72 najboljših jeklenih peres.
25 finih pisarnih zavitkov.
25 pol finega pisarnega papirja in 50 koristnih predmetov za gospodinjje. Imenovanih 191 krasnih predmetov razpošilja za samo 2 gld. 10 kr. (ura sama stane toliko) švicarska izvozna hiša

H. SCHEUER, Krakova

Josefsgrasse št. 46.

Kar ne ugaja se sprejema nazaj v teku 8 dni. Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Velika zaloga

vsakovrstnega usnja ter vseh drugih čevljarskih protreščin

v Kojckem št. 95 in v Gorici na Kornu št. 16,

vse iz lastne tovarne v Rupi! Se toplo priporoča

Andrej Jakil,
tovarnar kož v Rupi.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetilk za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za nrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svoje S. cl) tiskarno žrk na perilo (f. cl)

Dva učenca

za trgovino z mešanim blagom sprejmeta se takoj v nekem trgu v Soškej dolini. Več pové upravništvo „Soče“.

O G L A S.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem po 17-letnem praktičnem svojem delovanju v prvih gorških izdelovalnicah utež otvoril

v Semeniški ulici šte. 8

asno zalogo z izdelovalnico tehtnic raznovrstnih sistemov in višine, v kateri izvršujem vsa naročila, ki spadajo v to stroko, kar najhitreje in po najnižji ceni. Reference o izvršenem delu more dati slavno županstvo v St. Andrežu, kjer sem izdelal občinsko tehtnico.

Frezemam v mehanično popravo vsakovrstne uteže, kolesa, šivalne stroje in slične reči.

Imam glavno zalogo koles prvih ameriškanskih sistemov, katera so pripoznana najboljša. — Vedno pripravljen na izvrševanje se belež

udani

KAROL KOMEL,

20-6 v Semeniški ulici številka 8.

!! Za ves svet !!

Kdor želi vkupiti dobro, zanesljivo in jako ceno uro, naj zahteva ilu-tovani cenik ur, verižice, zlatnine in kineškega srebra!! Zastoj in franko!

Posebnosti:

Ura „Prima“, kakor zgoraj gld. 1-10
Budilka reform. 1-45
Ura z nihalom in godbo 6-70
Rem. iz pristnega niklja Japy 2-20
srebrna, dvojnati srebrni pokrov 4-25
14 karat zlata Rem. za dame 9-75

Srebrne in zlata verižice računajo se v gramih po dnevnem kurzu. Posamezni zlati in srebrni izdelki so pregledani po c. kr. purirnem uradu. Kar ne ugaja se sprejme nazaj tekom 8 dni; denar se tudi vrne takoj ranko. Švicarska tovarna in izvoz ur

J. Wanderer, Krakovo,

Stradom št. 1.

Odlikovan fotografski atelier

Antona Jerkiča

v Gorici se preseli

s 1. januarjem 1900.

v svoj novi,

velikomestno urejeni atelier

v Gosposki ulici št. 7

(v posojilnični hiši).

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz niklja Sidro-Remontoir, s pokrivalom in tri-letnim jamstvom. Ima sekundarico in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene).
1 verižica za uro, sestava klepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrnjena).
1 krasna igla z zavrtnike za gospode iz amer. double-zlata s kameni, podobnimi briljantom.
1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra, priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz ameriškanskega double-zlata.
1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomaniševalno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samo gld. 2-95. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dni zadovoljno nazaj

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zalaga ur in zlatnine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine pripravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Dobi se povsod

Kalodont

pripoznano najbolje sredstvo za čiščenje zob.